

**Äänitteen nimi:** 2020-09-25 TEM Lauri Muranen.mp4

**Äänitteen kesto:** 00:09:25

---

[äänite alkaa]

Puhuja 1 [00:00:01]: Kiitoksia ja hyvää iltapäivää omasta puolestani. Olen Lauri Muranen, työskentelen SAK:ssa elinkeinoasioiden päällikkönä. Oikein mukava tuoda näin kovaan porukkaan meikäläisten terveiset tässä asiassa. Ammattiyhdistysliikkeellehän energia-asiat ovat perinteisesti olleet keskeinen teollisuuspolitiikan lohko, kun energian kilpailukykyinen hinta on ollut keskeinen elementti, että miten suomalaisten teollisuustoimijoiden asemaa on kyetty parantamaan maailmanmarkkinoilla. Kauan ennen koronaa tietysti ilmastonmuutos toi tähän yhtälöön vähän uudenlaisia elementtejä, kun täytyi huomioida hinnan ja toimitusvarmuuden lisäksi myös ympäristöulottuvuudet. Tosiaan ilmastonmuutoksen myötä tämä yhtälö on muuttunut selvästi haastavammaksi erityisesti sen takia, koska kuten kaikilla muillakin suurilla muutoksilla myös tällä on omat voittajansa ja häviäjänsä. Meidän näkökulmamme ja viestimme on se, että aidosti toimiva ja kestävä ilmastoenergiapolitiikka ottaa myös tämän ulottuvuuden huomioon.

Puhuja 1 [00:01:06]: Usein tunnutaan ajattelevan niin, että ammattiyhdistysliike on jonkinlainen yhteiskunnallinen jarru ja tässä ajatuksessa ajattelin perustella, että miksi näin ei ole. Ehkä ensimmäisenä esimerkkinä mainitsen tämän EU:n mahdollisesti kiristyvän ilmastotavoitteen. Esimerkiksi SAK:lainen liike on jo ollut pidempään sen kannalla, että EU:n ilmastotavoitetta voitaisiin kiristää varsinkin jos se tosiaan tapahtuu koko EU:n tasolla. Kansallisella tasolla se on tietysti ongelmallisempaa, mutta nyt tämä on mielestämme menossa hyvään suuntaan. Toki tätä kannattaisi liittää yhteen laajempaan teollisuuspoliittiseen kontekstiin ja harkita tosiaan esimerkiksi hiilitulleja.

Puhuja 1 [00:01:48]: Hyvä. Näytän teille nyt seuraavaksi muutaman kalvon kyselyistä, joita olemme tehneet jäsenillemme viimeisten vuosien aikana. Nämä ovat vuoden takaa syksyiltä. En käy näitä kaikkia tuloksia läpi, mutta tässä on kysytty SAK:laisilta jäseniltä, jäsenkentältä, että mitkä ovat ammattiliiton tärkeimmät yhteiskuntapoliittiset tehtävät. Tässä punaiset palkit ovat naisten vastauksia ja siniset palkit miesten vastauksia ja siellä ylivoimaisesti tärkeimmäksi miesten esittämäksi vastaukseksi on noussut se, että sinun alallasi on tulevaisuudessakin töitä Suomessa. Tämän asian takaaminen on ammattiyhdistysliikkeen tärkein tehtävä. Ja tietenkin ilmastonmuutos tulee vaikuttamaan, ilmastopolitiikka vaikuttamaan kaikkiin yhteiskunnan lohkoihin ja sektoreihin eri tavalla, mutta tosiasia on kuitenkin se, että se tulee vaikuttamaan erityisesti miesvaltaisille aloille, esimerkiksi teollisuudessa, turpeentuotannossa tai fossiilisen öljyn jalostamiseen liittyen. Tämä on erittäin tärkeä asia ottaa huomioon, koska nämä pelot ovat kuitenkin aivan aitoja ja oleellisia.

Puhuja 1 [00:03:02]: No mutta tilanne ei kuitenkaan ole ihan niin synkkä todellisuudessa. Ottakaa toki huomioon, että nämä kyselyt on tehty ennen koronaa, mutta viime syksynä me kysyimme SAK:laisilta luottamusmiehiltä miten ilmastotoimet ovat näkyneet työpaikkatasolla. Nämä luvut ovat lähestulkoon Pohjois-Korean tasoa. Siis todellisia nettomääräisiä vaikutuksia on mahdotonta arvioida, että tältä se tilanne toki sitten näyttää siellä työpaikkatasolla, mutta silti meidän viestimme on myös se, että ihmisten huolia ei tule vähätellä, koska kuten eräs kuuluisa ajattelija joskus sanoi, että sillä ei ole väliä miten asiat ovat vaan miten ne koetaan. Tämä on keskeinen huomio meiltäkin.

Puhuja 1 [00:03:53]: Toinen kalvo, joka ehkä lieventää sitä ensimmäisen pohdintaa siitä minkälainen rakenteellinen jarru meikäläisistä mahdollisesti näille toimille tulisi on se, että ilmastotoimet eivät vielä ainakaan toistaiseksi näy minkäänlaisena erityisenä ristiriitojen aiheena työntekijöiden ja työnantajien välillä. Vieläkin nykypäivänä kirkkaasti menevät ohi työaikaan ja palkkaukseen ja muihin perinteisiin asioihin liittyvät asiat, joista niitä ristiriitoja syntyy.

Puhuja 1 [00:04:24]: Sitten tuli korona. Nuo äskeiset tulokset olivat tosiaan kyselyitä viime syksyltä. Nyt hyvin vahva veikkaus on, että korona tulee kiihdyttämään monia maailman kehitystä muokkaavia trendejä. Erityisesti etätyöskentely ja ylipäättään konttoreilla vähemmän oleskelu on vähentänyt paperinkulutusta vaikka Euroopassa kolmisenkymmentä prosenttia. Tästä ollaan seurauksia Suomessakin nähty. Työmatkailusta, se tulee, vaikka lomamatkailu varmaan tulee palautumaan, mutta ainakin ne arviot mitä itse olen nähnyt ja kuullut on se, että työmatkailu tuskin palautuu koskaan ihan samanlaiseen tilaan missä se oli ennen koronaa kun nämä etäyhteydet, ihmiset ovat oppineet näitä asioita etänä niin paljon enemmän hoitamaan. Ei se varmasti kuole pois mutta muuttaa muotoaan ja tosiaan näitä kehityskulkuja kiihdyttää.

Puhuja 1 [00:05:26]: No Kaipolan paperitehtaan Naantalin jalostamon alasajo on toki ikävä esimerkki siitä, miltä toimintaympäristön nopea muutos tai toisessa tapauksessa ilmastopolitiikka sitten käytännössä näyttäytyy. Se meidän viestimme on, että yhteiskunnalla on velvollisuus tukea niitä työntekijöitä, jotka näistä murroksista kärsivät. Suomessa ja EU:ssa on jo laadittu instrumentteja kuten oikeudenmukaisen siirtymän rahasto, joilla ahdinkoon ilmastotoimien vuoksi ajautuvia työntekijöitä ja alueita voidaan tukea. Ilman vaikuttavia tukitoimia on odotettavissa, että näitä häviäjän osaan jääviä yhteisöjä ja yksilöjä, he ryhtyvät kyseenalaistamaan ja mahdollisesti epäröimään tämän kunnianhimoisen ilmastopolitiikan mielekkyyttä. Se olisi todella suuri ongelma pidemmällä aikavälillä kunnianhimoisen ilmastopolitiikan toteuttamiselle. Tämä negatiivisista vaikutuksista kärsivien yksilöiden ja yhteisöjen tukeminen on yksi elementti ja se on vasta toinen osa tätä oikeudenmukaisen siirtymän ajattelua.

Puhuja 1 [00:06:35]: Vaikkei kellään meistä sitä kristallipalloa olekaan, niin ei tarvitse mikään oraakkeli olla, että voi ennustaa, että ilmastonmuutokseen ja ylipäättään ympäristöongelmien torjumiseen liittyy yksi ehkä suurimpia 2000-luvun bisnesmahdollisuuksia. Tässäkin on työkaluja olemassa kuten EU:n elpymisrahasto tai ilmastorahastoksi muutettu VAKE ja monet muut välineet, joiden avulla Suomeenkin on mahdollista synnyttää ja kätilöidä sellaista toimeliaisuutta, jolla tiedetään, että sillä tulee olemaan kysyntää vielä tulevaisuudessa. Esimerkiksi kaukolämpöä tuottavat Made in Finland -pienydinreaktorit voisivat olla keskeisessä roolissa puhdistamassa Itä-Euroopan kaukolämpöverkkoja. Näissä hommissa tarvitaan sekä yksityistä sektoria että julkista sektoria. Sitä yhteistyötä täytyy lisätä entisestään. Esimerkiksi näiden pienreaktoreiden suhteen en usko siihen, että yksityisen sektorin riskinotto kyky riittää viemään niitä maaliin saati sitten, että julkisen sektorin osaaminen riittäisi saamaan niitä todellisuudeksi, että siihen tarvitaan molempia osapuolia.

Puhuja 1 [00:07:50]: Ammattiyhdistysliike rohkaiseekin ilmastoenergiastrategian arkkitehteja miettimään miten ilmastonmuutoksen torjunta yhdistetään aktiiviseen elinkeinopolitiikkaan niin, että Suomi ei ole tällä matkalla pelkästään matkustajan paikalla vaan hypätään välillä myös sinne kuljettajan paikalle hakemaan niitä mahdollisuuksia. Tavoitteena tulee olla se, että Suomeen syntyy uusia investointeja ja enemmän uusia korkean tuottavuuden työpaikkoja kuin niitä katoaa. Näin mekin voimme kertoa niille lukem...

[äänite päättyy]